

Monumentnummer*: 515490

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 28 juli 2000
Kadaster deel/nr 82671/66

Woonplaats* Nieuwland
Gemeente* Vijfheerenlanden
Provincie* Utrecht

Kadastrale gemeente* Zederik
Sectie* E
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 662

Omschrijving**

Inleiding

In 1886 gebouwde BOERDERIJ met dwars voorhuis en een langsdeel. De boerderij is in opdracht van de familie Van Iperen gebouwd als veeboerderij en draagt van oudsher de naam "Klein Bosch". De boerderij is gebouwd op de plaats waar voorheen een kleinere boerderij stond. Deze voorganger maakte evenals de verderop gelegen boerderij "Groot Bosch" (Smalzijde 24) deel uit van het landgoed van de Heren van Arkel. De boerderij is inwendig verbouwd, waarbij ook de ruimtendeling is gewijzigd en onder meer de zeven bedsteden zijn verdwenen. De wagenschuur met paardenstallen links van de boerderij is gebouwd in 1929 en is voor de bescherming van rijkswege van minder groot belang, evenals de kleine schuur voor kleinvee achter de boerderij, die waarschijnlijk wel deel uitmaakte van de oorspronkelijke erfbebouwing. De boerderij is onderdeel van een boerderijstrook aan het water de Leerbroeksche Vliet.

Omschrijving

De vanuit een L-vormige plattegrond, in schone baksteen opgetrokken boerderij heeft een evenwijdig aan de weg lopend woongedeelte met verdieping onder een met Hollandse pannen gedekt zadeldak. Het loodrecht op het woongedeelte staande bedrijfs gedeelte heeft een zadeldak, dat voor een klein deel met Hollandse pannen en een voor een groter deel (het stalgedeelte) met riet is gedekt. De gevels van zowel het woon- als het bedrijfs gedeelte zijn voorzien van gepleisterde plinten en staafankers. Het woonhuis heeft een symmetrische voorgevel met onder strekken staande gevelopeningen en in de grijs geschilderde plint vier decoratiemotieven. In het midden van de gevel staat een deur onder een rechtgesloten bovenlicht.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De twee, eveneens rechtgesloten vensters aan weerszijden zijn voorzien van zesruits schuiframen en behangen met luiken. De verdieping bevat twee kleinere vensters met kruisramen. De gevel wordt beëindigd door een kroonlijst met een rood geschilderd bloktandfries en een geprofileerde gootlijst. Een gevelsteen vermeldt de datum van de eerste steenlegging (28-3 1886) en de naam J.W. van Iperen.

De beide kopgevels zijn tuitgevels met uitgemetselde randen en dekplaten op de schouders en de tuit. De rechter kopgevel is symmetrisch met op de begane grond een met luiken behangen venster als die in de voorgevel en op de verdieping een identiek venster zonder luiken. De zolderverdieping bevat een klein venster met kruisraam en luik.

Het linker dakdeel van het dwars op het woongedeelte staande volume is gedekt met Hollandse pannen. Het stalgedeelte is met riet gedekt. De gevel onder het rechter dakschild bevat van links naar rechts een groot venster met roedenverdeling die twee kleinere, met luiken behangen vensters verving. Hierboven staat een klein venster met roedenverdeling. De deur staat onder een bovenlicht, het venster ernaast heeft een zesruits raam. De gevelpartij hier rechts van bevatte oorspronkelijk de inrijdeuren en is nu voorzien van een gietijzeren rondboog stalraam. De twee overige stalramen zijn identiek. Onder de dakrand staan vier luiken, waarachter zich de vloedstal bevond. De symmetrische achtergevel is een puntgevel met vlechtingen en een kleine tuit en heeft in het midden een diepliggende, opgeklampte deur met bovenlicht, die evenals de andere rechtgesloten gevelopeningen onder een rollaag staat. De gevel bevat aan weerszijden van de middendeur een ijzeren rondboogvenster.

Tegen beide gevelhoeken staat een eveneens opgeklampte deur. Aan weerszijden van het hier boven staande zolderluik een gietijzeren rondboogvenster. In de top een eveneens gietijzeren roosvenster. De rechter zijgevel van het bedrijfsgedeelte bevat op de begane grond vier ijzeren rondboog stalramen en onder de dakrand een reeks kleine vensters. De oorspronkelijk onder de stalramen staande grupluiken zijn verdwenen. Een venster rechts in de gevel is vervangen door een deur. De achtergevel van het woongedeelte bevat op de begane grond een met luiken behangen venster en op de verdieping een zesruits schuifraam. De oorspronkelijke ruimte indeling van het woongedeelte is gewijzigd. Nog aanwezig is een grote schouw met handgeschilderde tegels en een zware, geprofileerde omlijsting. De diverse bewaard gebleven paneeldeuren staan eveneens binnen een geprofileerde omlijsting. Tussen het woon- en het bedrijfsgedeelte is een brandmuur opgetrokken.

Het inwendige van de vier-beukige schuur bevat een grote, op balken met pen- gat verbinding rustende hooizolder, een koeienstal met voerdeel en een klinkervloer.

De boerderij heeft aan de voorzijde een erfafscheiding in de vorm van een lage, gemetselde tuinmuur met hekken van smeed- en gietijzer, die voor de bescherming van rijkswege van minder groot belang zijn.

Waardering

De boerderij is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische waarde.

- De boerderij is van cultuurhistorisch belang als een goed voorbeeld van een van de vele in Zuid-Holland voorkomende boerderijtypes.

- De boerderij heeft ensemblewaarde vanwege de samenhang tussen de samenstellende onderdelen van het boerderijcomplex, vanwege de historische relatie met het belendende erf (Smalzijde 24-25) en als onderdeel van een belangrijke boerderijstrook.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- De boerderij is tevens van belang vanwege de herkenbaarheid en de gaafheid van het exterieur van m.n. het stal/schuur gedeelte.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Boerderij(M1)